

Z ŻYCIA OŚRODKÓW AKADEMICKICH

OLGA BURKICIAK
ORCID: 0009-0004-6144-5078
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
E-mail: olgbur@st.amu.edu.pl

WIKTORIA GUZA
ORCID: 0009-0004-4299-6181
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
E-mail: wikguz1@st.amu.edu.pl

SPRAWOZDANIE Z X JUBILEUSZOWEJ KONFERENCJI ŚWIATOWEGO CENTRUM STUDIÓW KOBIECYCH: *WOMEN AND GIRLS: PROMOTERS OF EQUALITY, PEACE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT* (KOBIEТЫ I DZIEWCZĘTA: PROMOTORKI RÓWNOŚCI, POKOJU I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU), 19–24.02.2025, POZNAŃ

W dniach 19–24 lutego 2025 roku w Poznaniu odbyła się X Jubileuszowa Konferencja Światowego Centrum Studiów Kobiectych (Worlds Center for Women's Studies, World-CWS) zatytułowana: *Women and Girls: Promoters of Equality, Peace and Sustainable Development* (Kobiety i dziewczęta: promotorki równości, pokoju i zrównoważonego rozwoju). Współgospodarzem była Szkoła Nauk Humanistycznych i Wydział Historyczny UAM. Koordynację nadzorował Wydział Historyczny UAM i World-CWS. Obrady zostały przewidziane na dwa dni – czwartek i piątek. W każdym dniu miało miejsce pięć sesji plenarnych z wystąpieniami prelegentów, a oprócz tego drugi dzień konferencji rozpoczął się sesją specjalną.

Pierwszego dnia konferencja miała miejsce w Collegium Historicum przy ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7 w Poznaniu. Konferencję otworzyli: prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej UAM Rafał Witkowski, wicekanclerz Haridev

Joshi University of Journalism and Mass Communications Jaipur – Sudhi Rajiv, prezydent World-CWS Barbara Wejnert z Uniwersytetu Buffalo oraz prodziekan Wydziału Historii UAM Maciej Michalski. Przemówienie inauguracyjne zatytułowane *45 Years of the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW): Achievements and Prospects* (45 lat Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet CEDAW. Osiągnięcia i perspektywy) wygłosiła Katarzyna Sękowska-Kozłowska z Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk.

Pierwszą sesję plenarną zatytułowaną *Women & Girls, Education – Science – Health* (Kobiety i dziewczęta, edukacja – nauka – zdrowie) poprowadziła Beata Halicka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Sesję rozpoczęła Katarzyna Witek-Dryjańska z UAM prezentacją *Talking about hygiene and menstruation – underwear as a catalyst for women's conversations* (Rozmowy o higienie i menstruacji – bielizna jako katalizator kobiecych rozmów), skupiającą się na roli przedmiotów materialnych w rozmowach i zmianach społecznych tworzących nowe postrzeganie płci, zdrowia i powojennej odbudowy. Drugą prezentację wygłosiła Manorama Upadhyaya z Mahilla P.G. Mahavidyalaya. Jej badanie, zatytułowane *Aanganwadi Workers: Promoters of Health and Medicine among the Disadvantaged Classes. A Case Study of Jodhpur* (Pracownicy Aanganwadi: promotorzy zdrowia i medycyny wśród klas nieuprzywilejowanych. Studium przypadku Jodhpur), dotyczyło działalności pracowników Aanganwadi (AWW) na rzecz poprawy życia nieuprzywilejowanych kobiet i dzieci w Indiach, a także ukazywało rzeczywistość, warunki oraz znaczenie ich pracy w kontekście kulturowym. Następnie wystąpili: Seela Aladuwaka z Uniwersytetu Stanowego Alabama, Sandu K. Aladuwaka, z Uniwersytetu Alabama, Ram Alagana z Uniwersytetu Stanowego Alabama oraz Mishra Manoj z Wydziału Nauk Biologicznych i Biologii Nowotworów. Pierwsza prelekcja zatytułowana *Social Determinants of Health Influence in Breast Cancer Epidemic in Alabama* (Wpływ społecznych uwarunkowań zdrowia na epidemię raka piersi w Alabamie) koncentrowała się na związku społecznych uwarunkowań zdrowia (SDH) z opieką zdrowotną i częstotliwością występowania raka piersi (BC), ze szczególnym uwzględnieniem regionu Black Belt w Alabamie. Badacze do swojej analizy wykorzystali System Informacji Geograficznej. Druga część prezentacji badań, *Examining African American Students Representation in STEM Education and Research Using Geospatial Technology: A Case of Alabama* (Badanie reprezentacji afroamerykańskich studentów w edukacji STEM i badaniach z wykorzystaniem technologii geoprzestrzennej. Przypadek Alabamy), dotyczyła trudności napotykaných przez afroamerykańskich studentów w edukacji STEM.

Drugiej sesji plenarnej *Women & Girls, Presence & Narrative* (Kobiety i dziewczęta, obecność i narracja) przewodniczyła Anupama Vohra. Pierwsza pre-

zentacja, *Education as a Contradictory Resource for Dalit Women's Development: Perspectives from Autobiographical Narratives* (Edukacja jako sprzeczne źródło rozwoju kobiet dalitów. Perspektywy z narracji autobiograficznych), została wygłoszona przez Pratibhę N.A. z Bennett University. Referentka pokazała, że edukacja dalickich dziewcząt nie jest traktowana priorytetowo. Podkreśliła problemy związane z fizyczną i intelektualną marginalizacją dalickich kobiet w przestrzeni edukacji. Kolejną prezentację przedstawiła Marta Studenna-Skrukwa z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Referat zatytułowany był: „*A Week Like Any Other*” by Natalya Baranskaya as a Literary Image of Gender Inequality in the Late Soviet Union („Tydzień jak każdy inny” autorstwa Natalii Barańskiej jako literacki obraz nierówności płci w późnym Związku Radzieckim). W powieści ukazane zostało codzienne życie radzieckich kobiet. Badaczka postawiła ważne pytania dotyczące społecznego znaczenia dzieła, które można postrzegać jako manifest wzywający do ponownego wyzwolenia radzieckich kobiet. Kshamata Chaudhary z Vardhman Mahaveer Open University wygłosiła prezentację zatytułowaną *Daring to break convention & Humanizing the Villain: An Exploration of Kavita Kané's „Lanka's Princess”* (Odważne łamanie konwencji i humanizacja złooczyńcy. Eksploracja „Księżniczki z Lanki” Kavitę Kané). W powieści tej autorka starała się uczłowieczyć jeden ze słynnych czarnych charakterów eposu Ramajana. W analizie skupiono się na transformacji postaci Surpanakhy z demonicznej księżniczki, która doprowadziła do własnego upadku, w wiarygodną osobę z własną historią i emocjami. Następnie Marcelina Kilińska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zaprezentowała referat *Women before the Poznan Consistory Court in 1430* (Kobiety przed poznańskim sądem konsystorskim w 1430 roku). Przeanalizowała sprawy małżeńskie zapisane w Acta causarum no. 13. Wyniki jej pracy koncentrowały się na jurysdykcji konsystorza nad kobietami i dały wgląd w charakterystykę społeczną ich grupy.

Trzeciej sesji plenarnej *Women & Girls, Economy & Law* (Kobiety i dziewczęta, ekonomia i prawo) przewodniczyła Marta Studenna-Skrukwa. Sesja rozpoczęła się od prezentacji Anupamy Vohry z Uniwersytetu w Jammu zatytułowanej: *Insight into the Politics of Rape through selected Case Studies* (Wgląd w politykę gwałtu poprzez wybrane studia przypadków). W referacie przeanalizowano przypadki gwałtów. Badaczka przedstawiła, w jaki sposób przypadki te zrewolucjonizowały przepisy dotyczące gwałtów w Indiach. Następny referat, *Economics of Socio-Economic Inequality among Women Workers: A Case Study of Paid and Unpaid Work in the Care Economy* (Ekonomia nierówności społeczno-ekonomicznych wśród kobiet pracujących. Studium przypadku płatnej i bezpłatnej pracy w gospodarce opiekuńczej), zaprezentował Jasbir Singh z Uniwersytetu w Jammu. Prezentacja koncentrowała się na marginalizacji kobiet w życiu politycznym, braku uznania pracy opiekuńczej jako pracy zarobkowej oraz na trudnościach,

z jakimi mierzą się kobiety wykluczone z formalnego systemu generowania dochodu. Ostatnia prezentacja, autorstwa Katarzyny Balbuzy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, zatytułowana: *Puducita on coins of Roman empress Herennia Etruscilla – the story of one issue* (Puducita na monetach rzymskiej cesarzowej Herennii Etruscilli – historia jednej), była próbą odpowiedzi na pytanie o znaczenie wizerunku przedstawionego na monecie w kontekście cesarzowej Herennii Etruscilli.

Czwartej sesji plenarnej: *Women & Girls, Popular Culture & Resistance Cultures* (Kobiety i dziewczęta, kultura popularna i kultury oporu), przewodniczyła Maria Anita Stefanelli. Pierwszą prelegentką była Jagriti Upadhyaya z Sadar Patel University of Police, Security and Criminal Justice. W swoim referacie pt. *Debunking Gender Stereotypes: Meet Hooda as an Advocate for Gender Equality – A Feminist Reading of the TV Serial „Meet”* (Obalanie stereotypów dotyczących płci. Meet Hooda jako orędownik równości płci – feministyczna lektura serialu telewizyjnego „Meet”), zbadała portret Meet Hooda – kobiecej bohaterki serialu telewizyjnego *Meet*, która walczy o równe prawa kobiet. Następnie Marta Rybczyńska i Jakub Nowocin z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zaprezentowali swój referat zatytułowany: *Girls to the front – the impact of Riot Grrrl* (Dziewczyny na front – wpływ Riot Grrrl). Zgłębiali w nim temat kobiecych zespołów tworzących się jako odpowiedź na zdominowanie sceny muzycznej przez męskie grupy. Ostatnia prelegentka tej sesji – Dorota Jewdokimow z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – przedstawiła referat zatytułowany: *Mom has a secret. The cultural specifics of Russian women’s anti-war activism* (Mama ma sekret. Kulturowa specyfika antywojennego aktywizmu rosyjskich kobiet). Za pomocą wideoklipu przedstawiła 10 różnych kobiet, które łączą wspólne cechy, takie jak narodowość rosyjska, macierzyństwo i aktywizm antywojenny. Ukazała, w jaki sposób wspomniane kobiety są wykluczone z kręgu oficjalnej kultury rosyjskiej w wyniku swojej działalności feministycznej.

Ostatniej czwartkowej sesji plenarnej – *Women & Girls, Art & Performance* (Kobiety i dziewczęta, sztuka i performans) – przewodniczyła Dorota Jewdokimow. Pierwszy referat, *A Story of Emotions – a Woman in „Tears of Joy”* (Opowieść o emocjach – kobieta we „Łzach radości”), wygłosiła Justyna Budzińska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Referat był pokłosiem wystawy polskiej artystki, prezentowanej w warszawskiej „Zachęcie”, której twórczość została uznana za przełomową. Prezentacja skupiła się na wybranych polskich artystkach i kobietach pojawiających się w pracach pokazywanych na wystawie. Maria Anita Stefanelli wygłosiła mowę zatytułowaną: *„Prayer of the Mother”: A hymn for peace* („Modlitwa Matki”. Hymn dla pokoju) o piosence wykonanej przez izraelsko-kanadyjską piosenkarkę, autorkę tekstów i aktywistkę. Ostatnią prezentację, *Battlegrounds: Reclaiming Art as a Form of Activism for*

Equality (Pola bitwy. Odzyskanie sztuki jako forma aktywizmu na rzecz równości) przedstawiła Ula Kijak, członkini zarządu, przedstawicielka Gildii Reżyserów Scen Polskich. Podzieliła się swoim doświadczeniem i podróżą jako reżyserka teatralna, aby zilustrować proces odzyskiwania sztuki w trzech etapach: obecność, perspektywa i struktura. Prelegentka zaznaczyła, że dzięki poruszaniu się po tych etapach marginalizowane grupy mogą wykorzystać feministyczne strategie, aby wyrzeźbić własną przestrzeń w świecie sztuki.

Drugi dzień konferencji odbył się w Collegium Minus, mieszczącym się przy ul. Wieniawskiego 1 w Poznaniu. Konferencja rozpoczęła się od sesji specjalnej, prowadzonej przez Macieja Michalskiego z Wydziału Historii UAM. Sesja odbywała się stacjonarnie oraz online w języku angielskim. Jako pierwsza głos zabrała pani rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Bogumiła Kaniewska, witając uczestników konferencji. Drugą mówczynią była koordynatorka GEP (Plan Równości Płci) na UAM, Dominika Gapska. W swoim przemówieniu przedstawiła plan równości płci na uniwersytecie. Iwona Chmura-Rutkowska, Edyta Głowacka-Sobiech, Anna Schmidt-Fiedler oraz Katarzyna Wała przedstawiły sesję posterową realizowaną w ramach projektu *Gdy nauka jest kobietą* (When Science is a Woman). Inicjatywa ta ma na celu wspieranie polityki równościowej w środowisku akademickim oraz analizę dorobku naukowego kobiet – zarówno tych, które odegrały pionierską rolę w promowaniu równości i zrównoważonego rozwoju, jak i tych, które dziś kontynuują ich dziedzictwo. Druga sesja, prowadzona przez Sudhi Rajiv z Uniwersytetu Haridev Joshi, odbyła się w formie zdalnej i miała tytuł: *Women & Girls – Narrative, Testimony & Law* (Kobiety i dziewczęta – narracja, świadectwo i prawo). Pierwszą prelegentką była Heemal Pandey z Uniwersytetu Pandit Ravishankar Shukla w Indiach. Prezentacja zatytułowana *Relevance of the Nāṭyaśāstra's Concept of Nāyikās (Heroines) in Navigating the Complexities of Modern Life* (Znaczenie koncepcji Nāyikās [bohateerek] Nāṭyaśāstry w poruszaniu się po złożoności współczesnego życia) dotyczyła starożytnych koncepcji i archetypów. Pokazano, w jaki sposób mogą one wspierać rozwój osobisty oraz kształtowanie samoświadomości. Zwrócono również uwagę na ich praktyczne zastosowanie jako narzędzi pomocnych w radzeniu sobie z wyzwaniami współczesnego świata. Drugą prelegentką była Himanshi Chandervanshi z Uniwersytetu Jammu w Indiach, która wygłosiła referat: *The Importance of Reproductive Rights to Achieve Sustainable Development Goals: A Study of „Crying in the Bathroom”* (Znaczenie praw reprodukcyjnych dla osiągnięcia Celów Zrównoważonego Rozwoju. Studium „Crying in the Bathroom”). Badaczka poruszyła temat aborcji w USA jako integralnego aspektu upodmiotowienia kobiet. Kwestia ta była jednym z kluczowych elementów poruszonych przez Erikę L. Sánchez w jej książce *Crying in the Bathroom*. Kolejna mówczyni, Simran z Uniwersytetu Jammu w Indiach, zaprezentowała temat: *Where Do I Stand? The Question of*

the (Autofictional/Autobiographical) Self in Hoshang Merchant's „The Man Who Would Be Queen” (Gdzie stoję? Pytanie o [autofikcyjne/autobiograficzne] „ja” w „The Man Who Would Be Queen” Hoshanga Merchanta). Prezentacja dotyczyła książki Hoshanga Merchanta będącej wyznaniem homoseksualnego pisarza, który jako pierwsza osoba w Indiach otwarcie przyznał się do swojej orientacji seksualnej. Kolejna prezentacja, przedstawiona przez Alkę z Wydziału Anglistyki UAM, nosiła tytuł *Re-reading Women's Suffering and Survival during the Holocaust through the Memoir of Anita Lobel* (Ponowne odczytanie cierpienia i przetrwania kobiet podczas Holokaustu poprzez wspomnienia Anity Lobel). Prezentowane wspomnienia pokazywały kobiecą odpowiedzialność za utrzymanie swoich rodzin w czasie Holokaustu, co często wiązało się z napaściami seksualnymi i publicznym poniżaniem w gettach i obozach koncentracyjnych. Ostatni referat w tym panelu wygłosiły Muthukuda Arachchige, Dona Shiroma Jeeva oraz Shirajanie Niriella z Uniwersytetu w Kolombo. Badaczki zaprezentowały temat: *Understanding Cybercrime Against Women in Sri Lanka: A Criminological Analysis of Motivations and Legal Responses* (Zrozumieć cyberprzestępczość wobec kobiet na Sri Lance. Kryminologiczna analiza motywacji i reakcji prawnych). Przeanalizowano główne motywacje stojące za cyberprzestępstwami wymierzonymi w kobiety i skuteczność obecnych reakcji prawnych. Wynikiem rozważań było stwierdzenie, że tradycyjne teorie kryminologiczne muszą zostać rozszerzone, aby uwzględnić dynamikę płci w cyberprzestępczości na Sri Lance.

Trzeci panel prowadzony przez Rama Alagana z Uniwersytetu Stanowego w Alabamie był skoncentrowany na temacie *Women & Girls: Activity – Activism* (Kobiety i dziewczęta. Aktywność – aktywizm). Pierwszą uczestniczką tej sesji była Diksha Bhagat z Uniwersytetu w Jammu, która przedstawiła temat: *Awista Ayub's „Kabul Girls Soccer Club”: Insights into Afghan Women's Struggle for Inclusion in Sports* (Awista Ayub „Kabul Girls Soccer Club”. Wgląd w walkę kobiet afgańskich o włączenie do sportu). Autorka przeanalizowała prawa kobiet, w szczególności muzułmanek w Afganistanie. W prezentacji zwrócono uwagę na poważne ograniczenia nałożone na kobiety w porównaniu z mężczyznami, w tym ograniczenia w podróżowaniu, edukacji, dostępie do przestrzeni publicznej, zatrudnieniu, opiece zdrowotnej i sporcie. W artykule przeanalizowano wyzwania, przed jakimi stoją kobiety uprawiające sport, na podstawie analizy książki *Kabul Girls Soccer Club*. Kolejnym uczestnikiem była Asma Shaw z Islamia College of Science and Commerce w Srinagarze, która zaprezentowała temat: *Habba Khatoon: The Discerning Voice for Freedom from the Himalayan Vale of Kashmir* (Habba Khatoon. Wnikliwy głos wolności z himalajskiej doliny Kaszmiru). Habba Khatoon, XVI-wieczna poetka z Kaszmiru, była kobiecym głosem wolności i kwestionowała patriarchalne normy. Jej poezja służyła jako narzędzie wyrażania kobiecej tęsknoty za wolnością, ale pozostawała głęboko zakorzeniona w tradycyjnej poezji ludowej.

Czwarta sesja plenarna tego dnia odbyła się na platformie Zoom, a przewodniczyła jej Seela Aladuwaka z Uniwersytetu Stanowego Alabamy. Tematem tej sesji były *Women & Girls: Space of Experience – Horizon of Expectations* (Kobiety i dziewczęta. Przestrzeń doświadczeń – horyzont oczekiwań). Pierwszą prelegentką była Ravita Sonia Goyal z Uniwersytetu Punjabi, która wygłosiła referat pt. *Participation of Young Women in the Indian Labour Market* (Uczestnictwo młodych kobiet w indyjskim rynku pracy). Badanie koncentrowało się na analizie zróżnicowania ról społecznych kobiet i mężczyzn, zwłaszcza w zakresie nieodpłatnych zadań tradycyjnie przypisywanych kobietom oraz pracy zarobkowej, która w większym stopniu wykonywana jest przez mężczyzn. Drugi prelegent, Sharif Atiquzzaman z Government Braj Lal College, omówił temat *The Intersection of Gender, Arts, and Sustainable Development: Lessons from South Asia* (Skrzyżowanie płci, sztuki i zrównoważonego rozwoju. Lekcje z Azji Południowej). Prezentacja skupiała się na różnych formach ekspresji artystycznej kobiet w Azji Południowej, ukazując ich walkę i aktywizm. Podkreślono, w jaki sposób sztuka może być wykorzystywana jako narzędzie zmiany społecznej i promowania równości płci w społecznościach. Na koniec Sharma Neeru z Uniwersytetu w Jammu przedstawiła prezentację *Developmental Niche of the Children: Mothers, Family, Child Development, and SDGs* (Nisza rozwojowa dzieci. Matki, rodzina, rozwój dziecka i Cele Zrównoważonego Rozwoju). W badaniu ukazano kluczową rolę matek w niszy rozwojowej dziecka oraz powszechne przekonanie, że wychowywanie dzieci jest wyłącznie odpowiedzialnością matki. W prezentacji omówiono również postępy Indii w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz ich zgodność z globalnymi oczekiwaniami.

Kolejną sesję, która odbyła się na platformie Zoom, poprowadził Jasbir Singh z Uniwersytetu w Jammu. Tematem tej sesji były *Women & Girls: Gender in Action* (Kobiety i dziewczęta. Płeć w działaniu). Jedną z uczestniczek tej części konferencji była Twinkle Suri z Uniwersytetu w Jammu, która wygłosiła referat *Women and Girls: Architects of Equality, Peace, and a Sustainable Future* (Kobiety i dziewczęta. Architektki równości, pokoju i zrównoważonej przyszłości). W prezentacji przeanalizowano globalne wyzwania, przed którymi stoją kobiety i dziewczęta w różnych dziedzinach. Podkreślono w nim kluczową rolę kobiet w kształtowaniu przyszłości, zwłaszcza w zakresie edukacji i opieki zdrowotnej dla dziewcząt. Poruszono również kwestię barier uniemożliwiających kobietom udział w procesach decyzyjnych, takich jak role rządowe, i podkreślono potrzebę podniesienia rangi głosu kobiet jako podmiotów reform społecznych. Drugą prezentację wygłosiła grupa naukowców z Uniwersytetu Punjabi w Patiali, w skład której wchodził Sarbjeet Singh, Harjinder Singh i Jitendra Kumar Pal. Ich badania zatytułowane *Labour Market Dilemma of Young Women in India: An Analysis* (Dylemat rynku pracy młodych kobiet w Indiach. Analiza) wykazały, że stopa

bezrobocia wśród młodzieży, zwłaszcza młodych kobiet, rośnie. Kwestia ta jest ściśle związana z patriarchalną strukturą społeczeństwa i rozpowszechnieniem wczesnych małżeństw wśród kobiet. Ostatnimi uczestnikami tej sesji były Nirupama Prakash oraz Roumi Deb z Uniwersytetu Amity w Delhi, które przedstawiły *Rethinking Women Empowerment: Women-Led Development* (Przemyslenie wzmocnienia pozycji kobiet. Rozwój kierowany przez kobiety). Prezentacja skupiła się na pracujących kobietach, z których wiele ma słabe wykształcenie i postrzega pracę jako obowiązek rodzinny, a nie osobiste osiągnięcie. W badaniu podkreślono znaczenie dobrego samopoczucia w zapewnieniu pracującym kobietom spełnienia zarówno osobistego, jak i zawodowego.

Ostatnia sesja przed wykładem końcowym prowadzona była przez Rama Alagana i nosiła tytuł: *Women & Girls: Migration & Humanitarian Crises* (Kobiety i dziewczęta. Migracja i kryzysy humanitarne). Sesja rozpoczęła się od referatu Beaty Halickiej, z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, *Polish Women in Postwar America: Female Agency, Migration, and Knowledge Transfer* (Polki w powojennej Ameryce. Kobięca sprawczość, migracje i transfer wiedzy). Większość Polek, które wyemigrowały do USA w czasie i po II wojnie światowej, zmagająca się z trudnościami w adaptacji społecznej i zawodowej. Często nie mogły pracować w wyuczonych zawodach, były nisko wynagradzane lub pozostawały w domu. Prelegentka przeanalizowała ich wspomnienia, autobiografie i osiągnięcia. Soe G. Win z Uniwersytetu w Buffalo wygłosiła referat pt. *Forgotten War: A Fight for Democracy and the Humanitarian Crisis in Burma (Myanmar)* (Zapomniana wojna. Walka o demokrację i kryzys humanitarny w Birmie [Mjanmie]). Badaczka przedstawiła trwającą w Birmie wojnę domową, skupiając się na konflikcie między Ludowymi Siłami Obrony a etnicznymi grupami zbrojnymi. W wyniku wojny zniszczonych zostało wiele wiosek, infrastruktura, pola uprawne, co miało druzgocący wpływ na życie i funkcjonowanie kobiet i dzieci, doprowadzając do poważnego kryzysu humanitarnego. Ostatnia z prelegentek, Hanna Krocak z Uniwersytetu Łódzkiego, przedstawiła *Research and Academic Work as a Mission. A Sense of Agency in the Lived Experience of Women in Social Science in Poland* (Badania i praca naukowa jako misja. Poczucie sprawczości w doświadczeniu życiowym kobiet w naukach społecznych w Polsce). Prelegentka przedstawiła unikalny etos pracy kobiet w środowisku akademickim. Podzieliła się wywiadami z badaczkami na temat ich doświadczeń w tradycyjnie zdominowanej przez mężczyzn dziedzinie. Przed wykładem podsumowującym głos zabierała Izabela Skórzyńska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, która wprowadziła do krótkiej, ale dającej do myślenia dyskusji pt. *Care and Justice: Women's Strategies to Help People Affected by the Migration Crisis in Central and Eastern Europe* (Opieka i sprawiedliwość. Strategie kobiet na rzecz pomocy osobom dotkniętym kryzysem migracyjnym w Europie Środkowej i Wschodniej).

Wykład końcowy wygłosiła Barbara Wejnert, którego temat brzmiał: *Promoters of Peace and Equality in Polarized Modern Societies* (Promotorzy pokoju i równości w spolaryzowanych nowoczesnych społeczeństwach). Prezentacja skupiła się na roli kobiet-przywódców politycznych jako kluczowych postaci w promowaniu bardziej równych i pokojowych społeczeństw.

X Jubileuszowa Konferencja WCWS: *Kobiety i Dziewczęta – promotorki równości, pokoju i zrównoważonego rozwoju*, została uroczyście zamknięta w Sali Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu przez Barbarę Wejnert, Jasbira Singha reprezentujących World Center for Women's Studies oraz Lucynę Błażejczyk-Majkę, reprezentującą Wydział Historyczny UAM.

